

Úmysly mší svatých od 23. března do 5. dubna 2020

Veřejné bohoslužby jsou dočasně pozastaveny
Slouží se v soukromí v obvyklé časy.

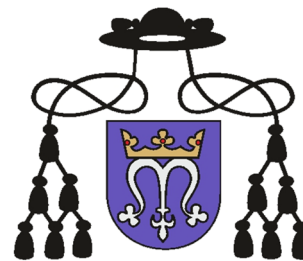
Po 23. 3.	Za Charitu v J. Hradci	Po 30. 3.	Za 14 kmotřenců
Út 24. 3.	Za letní ministrantský tábor a všechny, kdo jej připravují	Út 31. 3.	Za † manžele Maříkovy
St 25. 3.	Za † členy rodiny Kořínkovy a Gallovy	St 1. 4.	Za † Marii Plachou a její rodiče
Čt 26. 3.	Za † Marii a Františka Šidlíkovy, jejich rodiče a syna Františka	Čt 2. 4.	Za † Jána Keňo
Pá 27. 3.	Za † Janu Koničkovou	Pá 3. 4.	Za milost Boží pro duši Evy Linhartové
So 28. 3.	Za † Aloise a Pavla Markovy a duše v očistci	So 4. 4.	Za † členy rodiny Parákovy a Zasměťovy
Ne 29. 3.	Za farnosti	Ne 5. 4.	Za farnosti
5. neděle postní	Za milost a dary Ducha Svatého pro bratra Michala	Květná neděle	Za 14 kmotřenců

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost – proboštství Jindřichův Hradec, Kostelní 74/I, 377 01 Jindřichův Hradec ☎ 728 995 603, mail: prokop.ivo@dicb.cz

Redakce: P. Ivo Prokop, paní Eva Hejdová

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení zaslaných příspěvků.

Uzávěrka příštího čísla je ve středu 1. 4. 2020.

ACTA PRAEPOSITURAE NOVODOMENSIS

7 / 2020

XXV. ročník

Zpravodaj Římskokatolické farnosti - proboštství v Jindřichově Hradci

22. března 2020

Neděle „neděle“.

Aneb Jak duchovně prospívat v době karantény

Mnozí lidé v naší zemi mají za sebou první neděli, kdy nemohli slavit eucharistii tak, jak bývají zvyklí a tak, jak to za normálních okolností má být. A nejen to. Střízlivý odhad říká, že beze mše ve všední den i v neděli bude většina z nás i po několik měsíců. Jak se k tomu postavit? Jak se zařídit? A co všechno je ve hře?

Láska k bližnímu znamená i dodržování karantény

Začněme dvojpříkázáním lásky. Tam není požadována jen láska k Bohu, ale i k bližnímu. Jeden z řady motivů k dodržování karanténních omezení je právě praktické uskutečňování lásky k bližnímu. Nedbá-li totiž člověk na opatření proti šíření viru, ohrožuje zdraví i život ostatních lidí. Doslova. Silácké řeči ve jménu víry zde opravdu nemají místo, vypadají zbožně, ale jsou doslova nekřesťanské. Také bychom neměli zůstat v pozici uražených, že nám „někdo něco zakazuje“, ale pochopit, že každé omezení šíření koronaviru, i když vir nemůžeme absolutně zastavit, znamená konkrétní pomoc známým i neznámým bližním. Průběh epidemie v Itálii a zpočátku lehkomyšlný přístup tamních obyvatel, je až příliš důkladným „vyučováním“. Nedejme se mýlit tím, že u nás (zatím!) lidé na kovid neumírají.

Obstát ve zkoušce, když jsme ochuzeni o mnohou pomoc

Bohužel jsme v situaci, kdy je a bude na jedné straně naše křesťanská víra i lidská odolnost a zralost značně zkoušena, kdy je úkolem dne nepropadnout strachu a panice, ale kdy jsme současně ochuzeni o mnohou pomoc. Nemůžeme prožívat farní společenství víry v modlitbě a slavení. Většinou nemáme přístup k přijímání eucharistie. Ani přístup ke svátosti smíření není a nebude vždy snadný. A vystavovat nebezpečí nákazy bližní, farníky a v neposlední řadě kněze, který by nám sice posloužil, ale nejspíš by tím dříve nebo o něco později jeho služba skončila, také není zodpovědné. Je jistě dobré modlit se za všechny, kdo jsou ohroženi, ale

nesmíme při tom zapomenout, že nám Bůh dal také rozum, který máme používat. A že víra a zbožnost naše zodpovědné jednání nemají a nemohou nahrazovat.

Zdroje posily pro náš každodenní život

Když člověku náhle něco chybí, má šanci objevit a docenit něco z toho, co stále má. Jako první se nabízí náš křest. Stali jsme se Božími dětmi a byli jsme vstřípeni v Krista. Na skutečnost, že patříme Bohu, který nás miluje, nemá nic vnějšího vliv. V radosti i bolesti, v ohrožení i bezpečí patříme Ježíši Kristu, který nás nechce ztratit. S tímto ujištěním bychom měli takřkajíc „vstávat a lehat“.

Modlíme se (na dálku) s celou církví, se všemi křesťany...

A protože každý z nás je částí Ježíšova těla, kterým je církev, podílíme se v každém případě na jejím životě. Modlíme se s církví a v církvi a modlitby druhých se nás týkají! To si můžeme živě uvědomit, i když se třeba jen o samotě modlíme breviář – Denní modlitbu církve. V tu chvíli se podílíme na modlitební bohoslužbě celé církve!

Mše má dva „chody“. Ten první máme stále k dispozici...

Při slavení mše se sytíme u dvou stolů – u stolu Božího slova a u stolu Kristova těla. Ten první stůl nám zůstává i teď a máme šanci ho více docenit. Výklady a komentáře v knížkách nebo na internetu nám mohou pomáhat. Ale i bez nich je čtení Božího slova, vedoucího k zamyšlení a modlitbě, ať už o samotě nebo ve společenství rodiny, „výživou“ pro naši víru a i naše jednání.

Různé formy osobní modlitby

Osobní modlitba vlastními i přečtenými slovy, růženec, litanie, modlitby z kancionálu, to vše je nám k dispozici. Nezapomeňme také, že adorace Krista ve chvílích ticha a osamění je možná i bez eucharistie, byť to může být pro nás obtížnější. Vždyť on je stále živý a ve víře pro nás „dostupný“.

Naplánujme si denní program modlitby (a práce)

Těch zdrojů posily je jistě ještě mnohem víc. Musíme k nim ale většinou urazit kousek cesty, abychom k nim dosáhli. Nemáme vše jakoby naservírované, jak je tomu při mši, společné pobožnosti nebo při slavení ostatních svátostí. Pokud nám to podmínky dovolí, zvláště pokud jsme sami, zahrajme si tak trochu na řeholníky. Totiž udělejme si denní program modlitby, práce, odpočinku, četby a rozptýlení a snažme se ho dodržovat. Staré pravidlo svatého Benedikta zní: „Dodržuj řád a on podrží tebe“.

Být tu i pro druhé

Kdo žije v rodině a má doma děti, které nemohou do školy, má takřkajíc o zábavu postaráno – někdy až příliš. Ale za hranicí rodiny se opravdu nemáme sdružovat. Ale máme telefon, mail, internet, skype, případně další elektronické prostředky. Nehledejme kdejakou novinku na internetu, ale hledejme spíš v naší paměti, koho osamělého bychom mohli telefonem oslovit. Nebo komu bychom mohli nastavit

Duchovní krizová pomoc po telefonu

ČBK reaguje na mimořádnou situaci a nabízí věřícím duchovní pomoc na telefonu po celé České republice. Na kněze, kteří se dali k dispozici na výzvu svých biskupů a jsou ochotni vykonávat tuto službu, se mohou obrátit všichni, kteří v době pandemie potřebují podporu nebo povzbuzení.

Tito kněží budou poskytovat v současné mimořádné situaci duchovní (i psychologickou) pomoc všem potřebným. Lidé se na ně mohou obrátit s dotazy, jak postupovat v době, kdy není možné chodit na mši svatou, přistupovat ke svátostem, ale mohou klást i nejrozmanitější otázky duchovního charakteru, které v nich současná situace vyvolává. Při telefonickém rozhovoru se kněží budou snažit zvládnout nastalou situaci nebo volajícího nasměrují tak, aby se jim v dané situaci dostalo co nejlepší pomoci.

Kontakty na kněze lze využít nejen v rámci dané diecéze:

- P. Rudolf Repka, diecéze litoměřická: 603 327 159
- P. Radim Vondráček, diecéze litoměřická: 605 032 253
- P. Jakub Jirovec OT, arcidiecéze pražská: 735 794 999
- P. Lukáš Lipenský O,Cr., arcidiecéze pražská: 607 582 314
- P. Jaromír Odrobiňák, arcidiecéze pražská, 607 570 012
- P. Mgr. Jindřich Kotvrda, brněnská diecéze: 739 389 136 (9.00 – 17.00 hod.)
- P. Mgr. Jan Pacner, brněnská diecéze: 542 219 898, nebo 542 212 039
(9.00 – 12.00 hod.)
- P. Max Kašparů, českobudějovická diecéze a apoštolský exarchát: 730 800 884
- P. PhDr. Mgr. Jakub Václav Zentner FSSP, českobudějovická diecéze: 603 201 149
- P. PaedDr., PhDr. Dušan Siard Sklenka, OPraem, českobudějovická diecéze:
725 448 292
- P. doc. Mgr. Jindřich Šraj, SDB, českobudějovická diecéze: 731 600 087
(9.00 – 15.00 hod.)
- Mgr. Ondřej Doskočil, Th.D., jáhen, nemocniční kaplan: 601 308 584
- Marie Kutilová, psychoterapeutka, spolupracovnice plzeňského biskupství:
606 710 631
- Misionáři obláti Panny Marie Neposvrtné, Plasy, plzeňská diecéze (na lince se střídají: P. Vlastimil Kadlec OMI, P. Günther Eckelbauer OMI, P. Petr Dombek OMI): 730 543 373
- P. Jaroslav Karas, českobudějovická diecéze: 604 214 741

a peníze, osobně vnikal do domů nakažených lidí, aby jim donesl jídlo a poskytl svátosti. Při vši své práci se nenakazil, ale vyčerpal se tak, že zakrátko po odeznění moru zemřel.

Podobné nasazení můžeme najít i u jezuity sv. Františka Xaverského, misionáře, který prošel v 16. století nejdlejší kouty Asie a pokřtil desítky tisíc pohanů. Péče o nemocné morem byla považována za jistý druh misie, nebezpečnější a náročnější, než putování k vzdáleným národům. Hrozila zde téměř jistá smrt, takřka rovnocenná mučednictví. Proto byl František Xaverský vzýván jako patron těchto „misionářů nemocných“ a příbytky, v nichž se tito kněží po dobu své „misie“ v izolaci zdržovali, se nazývaly Xaveriánské rezidence. Zemřít při ošetřování nemocných bylo pro jezuity prakticky běžnou smrtí.

Od noviců, jakým byl mladičký šlechtic sv. Alois Gonzaga, po staré profesory věhlasných univerzit, se dobrovolně hlásili k službě těm nejpostiženějším, s nimiž si nikdo nevěděl rady a kteří zůstávali bez pomoci. Jezuité však měli k pomoci ještě jednu, pro nás nepřilíš známou pomůcku. Jednalo se o tak zvanou vodu svatého Ignáce. Prakticky šlo o požehnanou „svěcenou“ vodu, do níž se při speciální modlitbě ponořila buď medailka sv. Ignáce z Loyoly, nebo rovnou kousek ostatků tohoto zakladatele jezuitského řádu. Ignácova voda měla mít podle tehdejší víry silné protiepidemické účinky. Její moudré, nepověřivé užívání však schválili i papežové v moderní době.

Možná větší výsledky mohla mít moudrá a povzbuzující slova, s nimiž se jezuité obraceli k poděšeným posluchačům. Třeba ta, která nejdeme v Jiskrách sv. Ignáce, a která stojí za to si zde odcitovat. Jako by byla řečena i nám:

„Čím více se zdá něco beznadějným, o to více doufej v Boha: kde zklame lidská pomoc, pomůže sám Bůh. Tam, kde nic nechybí, není ani místo pro naději. Kde je všeho hojnost, důvěřuje se jen věcem stvořeným, nikoliv však Bohu. Běda tomu, kdo by spoléhal jen na svou sílu! Kdo by se opíral jen o křehkou třtinu, když se může opřít o pevný sloup? Naděje přestává být nadějí, ztrácí svou sílu, spoléháme-li jen na viditelné prostředky. Bůh se raduje, vidí-li nás uprostřed nebezpečí a dokonce dopouští, abychom zůstali bez lidské pomoci. Raduje se totiž z naší naděje v jeho pomoc a z našeho poznání, že naše spása je v jeho rukou. Otálí-li s pomocí, tak jen proto, aby posílil ještě více naši naději. Jestliže jsi přišel o majetek, opouštěj-li tě tvoji příznivci, pak důvěřuj co nejvíce. Stačí ti přece jeden jediný přítel a ochránce, bez něhož všichni ostatní stejně nic nezmohou.“

Díky nasazení nejrůznějších, někdy fungujících, a někdy spíš rozpaky vzbuzujících prostředků, a především díky úsilí lékařů, kněží a spousty dobrovolníků i zásluhou mnoha modliteb se nakonec vždy podařilo všechny epidemie překonat, zachovat při nich fungování měst a udržet i lidskost a praktickou křesťanskou lásku.

V příštím pokračování se pak soustředíme na konkrétní případy vítězství nad epidemiemi v Čechách i přímo u nás v Jindřichově Hradci.

P. Ivo Prokop

naše uši, když bude potřebovat se vypovídat, vyvztekát, prostě svěřit. Případně komu přinést nákup. I samo projevení zájmu bude pro leckoho pomocí.

A nakonec

Modleme se nejen za druhé, ale také sami za sebe, abychom ve zkouškách obstáli.

Mons. Aleš Opatrný, převzato z www.pastorace.cz

Z LITURGICKÉHO KALENDÁŘE

Nedělní cyklus čtení A. Lekcionář postní (II. díl). Čtvrtý a první týden Breviáře.

Neděle **22. 3.** – **4. postní**

Pondělí 23. 3. – připomínka sv. Turibia z Mongroveje, biskupa

Středa **25. 3.** – **slavnost Zvěstování Páně**

Neděle **29. 3.** – **5. neděle postní**

Čtvrtek 2. 4. – připomínka sv. Františka z Pauly, poustevníka

Sobota 4. 4. – připomínka sv. Izidora ze Sevilly, biskupa a učitele církve

Neděle **5. 4.** – **Květná neděle**

OZNÁMENÍ

Mše svaté

Jsou nadále slouženy bez účasti veřejnosti, většinou ve stejnou dobu jako před zavedením karantény a to na objednané úmysly. Pokud by někdo chtěl svou objednanou intenci přeložit na jiný termín, je to možné po domluvě s duchovními. Velikonoční obřady s největší pravděpodobností letos veřejně slaveny též nebudou.

Otvírací doba kostela

Proboštský kostel je otevřen pro soukromou modlitbu věřících před Nejsvětější svátostí oltářní od úterý do soboty vždy v 16.00 – 17.00 hod. V neděli je otevřen v 10.00 – 11.00 a 14.00 – 15.00 hod. Zadní část kostela pod varhanní kruchtou je otevřena denně od 7.30 do 17.30 hod. V případě, že se chcete v kostele pomodlit mimo uvedené časy, kontaktujte paní pastorační asistentku Evu Hejdovou na telefonu 728 281 050.

Zpovídání a svaté přijímání

Svatost smíření je možno přijmout v době, kdy je otevřený kostel a případně po domluvě s kněžími i v jinou dobu. Svaté přijímání se jednotlivcům udílí na požádání v době, kdy je otevřený kostel.

Návštěvy u nemocných

V případě vážně nemocných, kteří potřebují udělit svátosti, platí stále možnost přivolání kněze a to jak domů, tak do nemocnice či domova seniorů.

Nákupy

Farní charita nabízí seniorům a dalším potřebným možnost nakoupit nutné potraviny a léky a dopravit jim je domů. V případě zájmu kontaktujte Charitu případně paní pastorační asistentku Hejdovou na telefonu 728 281 050.

Další služby

V případě potřeby jakýchkoliv duchovních služeb, či jiné pomoci se obračejte na proboštství. Naopak, pokud nějakou pomoc nabízíte, kontaktujte farní charitu, případně se obraťte také na nás. **Děkujeme srdečně všem, kdo už své služby a prostředky nabídli pro společné dobro.**

Letní čas

V noci z 28. na 29. března opustíme přirozený středoevropský čas a začne opět platit čas letní. Ručičky hodinek si posuneme o jednu hodinu dopředu.

Kde hledali naši předkové pomoc?

Možná jste si také všimli podobné věci, jako kdysi já. Totiž, že potoky a řeky, které lidé přesunuli do nového koryta, mají při povodních tendenci vrátit se zpátky do koryta původního, které bylo třeba desítky let suché, zavezené a prakticky neviditelné. Jako by krajina a voda měly svou paměť, přirozeně tíhly k jakémusi původnímu stavu a nebraly ohled na lidské zásahy. Jindy naopak povodeň prorazí koryto nové, voda si najde nečekanou cestu a vytvoří v krajině nové poměry.

Mám dojem, že podobně to funguje i v lidských dějinách. Za podobných okolností se chováme podobně, ať už se píše jakýkoliv letopočet. Domnívat se, že moderní doba vše změnila, a dnes bude všechno jinak, podle našich plánů, strategií a směrnic, je jen velkou iluzí. V krizi se vše vrací do starého koryta. Moudrý člověk se však může z minulosti poučit, neopakovat staré chyby, zjistit, co se kdysi osvědčovalo a co nikoliv. Může být alespoň trochu připraven na budoucí věci a správně zareagovat. Není moudré stavět si dům na místě, kde kdysi tekla řeka, protože se tam může snadno vrátit, není rozumné očekávat, že pokrok odstraní problémy, které trápily lidi po staletí. Možná na chvíli, možná některé, ale nějaké neočekávané problémy dolehnou vždy na každou generaci.

i dvojčata sv. Kosmu a Damiána, starověké lékaře a mučedníky, patrony lékařského stavu a ochránce nemocných.

Dalšími světci, které lidé prosili za přimluvu, byli sv. Roch, sv. Šebestián a sv. Rosálie. Osud svatého Rocha určitě stojí za zmínku. Narodil se ve Francii kolem roku 1400. Na pouti do Říma přišel do Itálie a věnoval se zde službě nakažených morem. Mnoho jich, díky své veliké víře, zázračně uzdravil. Uvádí se, že léčil velice prostým způsobem – nad nemocným člověkem udělal znamení kříže. Mnoho let sloužil těmto nemocným, až se nakonec sám nakazil. Aby neinfikoval nikoho jiného, odešel do ústraní, kde pobýval v jednom lesíku u malého potoka. Lidé z nemocných morem měli velký strach, báli se jich, a tak se často stávalo, že tito nemocní umírali někde v ústraní bez lidské pomoci. Ale Bůh se postaral o Rocha i v této těžké situaci.

Poslal mu do cesty psa. A tento pes chodil po okolních domech, kde kradl chléb a nosil ho našemu světci. Proto se Rochus vždy znázorňuje s tímto pejskem. Jako poutník, který má na svém těle morové rány a se psem, který mu nese v tlamě chléb. Jistý šlechtic si všiml psa, který pobíhá kolem domů a vždy s nějakým jídlem v tlamě spěchá do lesa. A tento šlechtic se rozhodl, že psa bude špehovat a přijde na kloub tomu, kam a proč nosí jídlo. Nakonec ho pes dovedl až k nemocnému Rochovi. Šlechtic se Rocha ujal a ten byl díky Bohu uzdraven. Po létech prožitých v Itálii se rozhodl, že se vrátí domů.

Doma jej podle legendy nepoznali, byl obviněn z vyzvědačství a uvězněn i se svým věrným pejskem. Neprozradil, kým je a tak ve vězení nakonec také umírá. Po jeho smrti pak vyjde pravda najevo a lidé zjistí, že se nejednalo o žádného špeha ani špióna, ale o jejich rodáka. To je velice zajímavý a krásný příběh sv. Rocha, který je patronem nejenom nakažených morem, ale vůbec všech postižených, invalidů, ale také se uvádí, že je dokonce i patronem pejsků. Asi o sto let později byla založena v Benátkách Scuola di San Rocco, jejíž členové, bohatí obchodníci, se starali o nemocné morem. V 17. století je svatý Roch uctíván již ve Střední a Jižní Americe a v té době po celém světě stojí již stovky kostelů zasvěcené tomuto světci.

To svatý Šebestián měl k moru poněkud vzdálenější vztah. Jako křesťana jej nechal římský pohanský císař prostřílet šípy. Mučedník však tuto popravu přežil, a tak se stal patronem těch, na které útočí mor, jako šíp z nebe. Už roku 680 byly jeho ostatky nošeny v procesí po Římě a odvrátily, spolu s modlitbami věřících, hrozící katastrofu. Podobně i ostatky sicilské poustevnice sv. Rozálie pomohly zastavit šířící se epidemii v Palermu a od té doby se její úcta bleskově rozšířila po celém křesťanském Západě.

Můžeme si však připomenout i méně legendární a více historicky prozkoumané osobnosti, které se zasloužily o pomoc v době morových nákaz. Je to zejména sv. Karel Boromejský, šlechtic, kardinál, politik a církevní diplomat, ale zejména arcibiskup milánský, který pomáhal nesmírně obětavě a s nasazením života svým diecézánům za velkého moru v Miláně roku 1576. Vydal skoro všechny své síly

Kdysi se mi dostaly do rukou strojopisné vzpomínky P. Ondřeje Franty, vojenského kaplana, který prožil dlouhá léta v ruském zajetí ve Střední Asii. Vzpomínky začínají tím, jak uprostřed léta popíjel s českými přáteli skvělé pivo pod nádhernými vrcholky Alp v severní Itálii. Prožili krásné odpoledne, ale když se večer vraceli vlakem domů do Bolzana, dozvěděli se, že vypukla válka. Bylo 28. července 1914 a Rakousko – Uhersko vyhlásilo válku Srbsku. Prakticky z hodiny na hodinu skončil starý, známý a pokojný svět a pro P. Frantu, stejně jako pro miliony dalších mužů v celé Evropě, začala hned druhý den cesta na frontu, která skončila zajetím a putováním po zajateckých táborech, z nichž se vrátil do Čech až v roce 1921. Podobně nečekaně přichází většina událostí, které převrátí náš život naruby, ale vždy můžeme doufat, že po jisté době se věci zase usadí, že nakonec si život opět najde to zmiňované původní, přirozené koryto.

Abychom se příliš nesoustřeďovali jen na sebe a svou dobu, nedomnívali se, že prožíváme něco zcela mimořádného, je dobré se obrátit do minulosti a podívat se, jak si dokázali v obtížných situacích poradit naši předkové. To, že přes všechno tápání byla jejich snaha nakonec úspěšná, dosvědčuje nakonec i naše současná existence. Kdyby se jim minulé problémy nepodařilo zvládnout, nebyli bychom zde ani my a naše civilizace. Jinde takové štěstí neměli, problémy překonat nedokázali a vše se rozpadlo, jak nám dosvědčují například osudy kultury starých Mayů v Mexiku.

Tak se tedy zkusme podívat, jak se snažili lidé v minulých staletích chránit před nejrůznějšími nákazami. Pokusil jsem se sepsat pro dlouhé chvíle karantény obsáhlejší článek, který, dá-li Bůh, bude postupně vycházet v našem zpravodaji.

Opatření, která lidé podnikali v morových časech už od antiky a středověku, můžeme rozdělit na dvě skupiny. Opatření lékařsko-hygienická a opatření nábožensko-psychologická. Nebudu se zde rozepisovat, co podnikali Athéňané za Periklova – Thukydidova moru v roce 430 př. Kr., ani jak si dokázal císař Justinian v roce 542 poradit s morem, který postihl nejen jeho říši, ale i jej osobně. Podobně pomínou i římský mor za papeže sv. Řehoře Velikého v roce 590, který skončil po prosebném procesí, na něž nás dodnes upomíná socha sv. archanděla Michaela, zasunujícího do pochvy trestající meč, na vrcholku Andělského hradu.

Za zmínku stojí spíše reakce papežů na tak zvanou Černou smrt na přelomu čtyřicátých a padesátých let 14. století, tedy v době počátků vlády našeho císaře Karla IV. Zde už máme více informací a to jak ze spisů teologů, tak i lékařů. Podle názoru tehdejších vědců, že je mor působen špatným vzduchem, snažili se především ozdravit ovzduší spalováním vonných látek. Na náměstích hořely hranice jalovcových větví, v domech se páliho kadidlo, myrha, podlahy se omývaly octem s přidávkem kafru a dalších osvěžujících substancí. Jako prevence se předepisovala se lehká, dietní strava, kvalitní bílé víno, časté praní šatů a povlečení.

Přísně se nařizovalo vyvézt z domů či dvorů a ulic všechnu špínu a hnůj. Doporučovala se, a někdy i přísně dodržovala, karanténa. Nedoporučovalo se shromažďování většího počtu osob, a to ani v kostelích. Pokud už někdo musel jít ven, měl si zakrýt obličej a do úst vzít buď tak zvaný „dryják – theriacum“ nebo alespoň stroužek česneku. Podnikavci prodávali pochybné protimorové bonbóny nejasného složení a účinků, zato velké ceny, pro bohaté dokonce potažené zlatem. Kuriozitou bylo též zlepšování protimorových účinků vína ponořováním rozžhavených plátků zlata do sklenice. Ačkoliv se za nejspolehlivější řešení považoval útek na venkov, do hor, na zdravý vzduch, papež toto řešení nevyužil. Úřadoval mezi dvěma ohni, a to i v největších srpnových vedrech.

Příčina nákazy se hledala i v nadměrném smutku a trdomyslnosti, a tudíž se zakazovaly pohřební průvody, nesmělo se zvonit za mrtvé, nosit smuteční oděv, a papež udělil všem obětem morových epidemií plnomocné odpustky. Současně však povolil lékařům k objasnění úmrtí konat pitvy, které byly jinak církví zakazovány. Kupodivu toto tápavé úsilí přineslo jisté výsledky. V Avignonu, kde tehdy papežové sídlili, přežil bez nákazy nejen Klement VI., ale i většina jeho spolupracovníků. Zato jinde v Evropě byly následky epidemie nesmírně vážné. Klement VI. nechal provést sčítání obětí a čísla šla do milionů.

V této době se rozrostla úcta k svatým patronům, kteří byli vzýváni jako ochránci proti moru a jiným nákazám. Tak zvaných 14 svatých pomocníků se těšilo nesmírné úctě. Pro zajímavost si uvedme jejich jména a obory jejich působnosti: Sv. **Achác** - býval vzýván ve smrtelných úzkostech. (vhodné je *obracet se především na Pannu Marii a sv. Josefa.*) Sv. **Barbora** - bývala u ní vyprošována svátost nemocných, Sv. **Blažej** - byl považován za přímlyvce sužovaných strachem a úzkostí, vzýván při bolestech v krku. Sv. **Cyriak** - byl označen jako pomocník při posedlosti a vzýván při pokušení. Sv. **Dionýsius** pařížský, (Diviš) - označován za pomocníka při zmateném, chaotickém myšlení, vzýván byl i při neklidném svědomí. Sv. **Erasmus** - pomocníkem při přemíře emocí a vzýván při tělesných bolestech. Sv. **Eustach** (Dobromír) - byl označován za rádce v mezilidských vztazích a vzýván při velkých životních souženích. Sv. **Jiljí** - jako pomocník byl vzýván při manželské neplodnosti a při rakovině, rovněž se k němu obracelo v pokušeních a byl vzýván z důvodu falešného studu při sv. zpovědi. Sv. **Jiří** - vzýván jako osvoboditel od zla (symbolizovaného drakem), zejména i při pochybnostech ve víře. Sv. **Kateřina Alexandrijská** - označena za léčitelku ztroskotaných životních plánů a pomocnice vymáhající hříšníkům pravé pokání. Sv. **Kryštof** - pomocník v pokušeních a byl vzýván i proti moru a hladu. Sv. **Markéta** z Antiochie - byla vzývána jako přímlyvkyně za rodičky a pomocnice v porodních bolestech. Sv. **Pantaleon** z Nikomedie, sám lékař - pomocník lékařů, vyhořelých a vyčerpaných. Sv. **Vít** - označován byl za dárce nové životní energie a vzýván jako patron a vůdce mládeže. K nim můžeme připojit